

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Μοναξιά, χαμηλά εισοδήματα, social media:

Γιατί οι millennials¹ δεν περνάνε καλά τα Χριστούγεννα

Το παρακάτω κείμενο αποτελεί ελαφρώς διασκευασμένο απόσπασμα άρθρου της Μίνας Μαρούγκα, ψυχοθεραπεύτριας-κοινωνικής ανθρωπολόγου, που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα LiFO στις 25 Δεκεμβρίου 2022.

Δουλεύουν σε εξαντλητικούς ρυθμούς, αμείβονται αρκετά χαμηλότερα απ' όσο υπολόγιζαν, έχουν βιώσει την οικονομική κρίση από πρώτο χέρι στην πλέον παραγωγική φάση της ζωής τους και «χορεύουν» στους ρυθμούς των social media. Η κατά τα άλλα εορταστική περίοδος των Χριστουγέννων βιώνεται από τους millennials με ανάμεικτα συναισθήματα. Και όχι άδικα.

Η μοναχικότητα, η εργασιακή εξουθένωση, οι χαμηλές αποδοχές, οι προσδοκίες των γονιών στο τραπέζι γύρω από το γιορτινό γεύμα και οι εντυπωσιακές «ζωές των άλλων», όπως απεικονίζονται στην οθόνη του κινητού τους, φαίνεται να αποτελούν σημαντικές εστίες άγχους και έντασης για τους σημερινούς 30άρηδες. Πλήθος ερευνών δείχνει ότι τα social media συμβάλλουν αρκετά σε αυτή την αγωνία, καθώς οι νέοι ηλικίας 18-35 ετών μπαίνουν στη διαδικασία να συγκρίνουν τα δικά τους Χριστούγεννα με αυτά που βλέπουν στην οθόνη τους, ενώ δεν είναι λίγοι εκείνοι που νιώθουν την πίεση να δημοσιοποιήσουν τις δικές τους –οπωσδήποτε χαρούμενες– γιορτές.

Ταυτόχρονα, το εορταστικό τραπέζι μπορεί να μετατραπεί σε ένα πεδίο στο οποίο ανεπίλυτες οικογενειακές συγκρούσεις και καταπιεσμένα συναισθήματα έρχονται στην επιφάνεια, δυναμιτίζοντας τη χριστουγεννιάτικη ατμόσφαιρα. Αν και έχει βρεθεί ότι η συμμετοχή σε οικογενειακές συγκεντρώσεις αυξάνει το αίσθημα ικανοποίησης των ατόμων και συμβάλλει στην εμπέδωση του συναισθήματος κοινωνικής υποστήριξης, η ίδια βιβλιογραφία τονίζει ότι η αρνητική εμπειρία που βιώνεται σε περίπτωση που υπάρχουν έντονα συγκρουσιακά στοιχεία μεταξύ των παρευρισκόμενων μελών είναι σε θέση να υπερκαλύψει τα οφέλη της συνύπαρξης.

Από την άλλη, η καταναλωτική πλευρά των γιορτών ζορίζει σημαντικά χαμηλόμισθους και μη. Δεν είναι επίσης καινούργιο εύρημα το γεγονός ότι τα καταθλιπτικά επεισόδια πολλαπλασιάζονται την περίοδο των Χριστουγέννων. Ερμηνεύοντας πάντως κανείς αριθμούς και στατιστικές,

¹ Millennials: Είναι η γενιά των ανθρώπων που γεννήθηκαν στο χρονικό διάστημα από το 1980 έως το 2000.

καταλαβαίνει ότι η σύγχρονη γενιά σαφώς ρομαντίζει στη θέα του χριστουγεννιάτικου γκι. Κοινώς, δεν είναι ότι δεν αγαπούν τα Χριστούγεννα ή τις παραδόσεις. Απλώς προσπαθούν να προσαρμόζονται σε έναν κόσμο που μεταβάλλεται με εξουθενωτικούς ρυθμούς. Οι millennials είναι συναισθηματικοί, αλλά δίνουν πολύ μεγαλύτερη έμφαση στην πρακτική πλευρά της ζωής. Και η «μαγεία των Χριστουγέννων» με όλα τα παρεπόμενα, δε, φαντάζει πάντα βολική.

Αυτό εξηγεί ίσως και την τάση των νέων γονιών να απομακρύνονται από παραδοσιακές ρουτίνες, ενώ προσβλέπουν στους παππούδες για αναβίωση των χριστουγεννιάτικων παραδόσεων. Ίσως και τη ροπή των εργαζόμενων σε πολυπολιτισμικές κοινωνίες, όπως αυτή της Αμερικής, να εύχονται σε συναδέλφους «καλές διακοπές» αντί «καλά Χριστούγεννα».

A3. (μονάδες 25)

«Ευχαριστώ για την πρόσκληση αλλά είμαι πολύ κουρασμένος. Τόσες ώρες που δουλεύω για πενταροδεκάρες δεν έχω καμία όρεξη. Προτιμώ να περάσω μόνος μου τις γιορτές. Καλές διακοπές.»

Να υποθέσεις ότι έχεις λάβει το παραπάνω μήνυμα στο facebook από τον αγαπημένο σου ξάδερφο –χαρακτηριστική περίπτωση τριαντάχρονου millennial– τον οποίο προσκάλεσες να περάσει μαζί με την οικογένειά σου τις χριστουγεννιάτικες γιορτές στην Αθήνα. Αφού λάβεις υπόψη σου το παραπάνω κείμενο για τους millennials, γράψ' του ένα προσωπικό μήνυμα στο facebook (200-250 λέξεων) στο οποίο θα εκφράζεις τη συμπάραστασή σου για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει και θα προσπαθείς με επιχειρήματα να τον πείσεις να αποδεχτεί την πρόσκλησή σου.

Μονάδες 25

B. Λογοτεχνικό κείμενο

Για τους φτωχούς ανθρώπους

Το παρακάτω κείμενο αποτελεί απόσπασμα του ομώνυμου διηγήματος του Χρήστου Οικονόμου, που συμπεριλαμβάνεται στη συλλογή διηγημάτων του με τίτλο «Κάτι θα γίνει, θα δεις» (εκδόσεις Πόλις, 2010).

Να σε διώχνουν απ' τη δουλειά είναι σαν κατάγμα.

Το απόγευμα που μας έδιωξαν απ' τη δουλειά κατέβηκα στο λιμάνι. Με τα πόδια απ' τον Κορυδαλλό σαν κυνηγημένος Χαλκηδόνα Μανιάτικα Θερμοπυλών κι ύστερα καρφί στον Άγιο Διονύση στην αποβάθρα των κρητικών. Σαν κυνηγημένος πήγαινα γιατί ήταν η μέρα δεν ξέρω τρομαχτική Ιούλιος μήνας απομεσήμερο μαύριζε ο τόπος απ' τη ζέστη. Είχε ένα παράξενο φως εκείνη η μέρα μαύρο και σκληρό σαν τιμωρία που άλλαζε το σχήμα των πραγμάτων και τα 'κανε όλα αγνώριστα σπίτια δρόμοι αυτοκίνητα όλα αγνώριστα σαν να 'σουν ξένος σε ξένη χώρα και οι άνθρωποι εξαφανισμένοι μια στο τόσο μόνο έβλεπες κάνα σκυλί να γλείφει αλαφιασμένο το νερό που έσταζε από ψηλά απ' τα αιρκοντίσιον που έτρεμαν και αγκομαχούσαν κι εγώ προχώραγα

μπροστά και κοιτάγα ψηλά κι έλεγα πως εκεί ψηλά ήταν άλλη μέρα άλλη χώρα μια μέρα δροσερή μια χώρα που κοιμότανε δροσερή χορτάτη τρομαγμένη. Προχώραγα μπροστά με δυσκολία σαν κάτι να 'χε σπάσει μέσα μου κι είχε σκαλώσει μέσα μου εκείνη η κουβέντα του Άρη εκείνο που 'χε πει ο Άρης την ώρα που άδειαζε το ντουλάπι του και δίπλωνε τη φόρμα και τα γάντια του και τη χοντρή χακί ζώνη του κι όλα τα παλιόρουχα που φορούσε τα δίπλωσε όλα αργά και προσεχτικά σαν να μην ήταν ρούχα της δουλειάς βρώμικα τρύπια μουτζουρωμένα αλλά τα ρούχα κάποιου που πέθανε ξαφνικά και τ' άφησε όλα πίσω του και κάποιος ζωντανός έπρεπε να τα μαζέψει κάποιος πρέπει πάντα να το κάνει αυτό κάποιος πρέπει πάντα να μαζεύει τα πράγματα των πεθαμένων [...].

Εκείνη η κουβέντα του Άρη.

Να σε διώχνουν απ' τη δουλειά είναι σαν κατάγμα.

B3. (μονάδες 25)

Συμφωνείς με την άποψη που διατυπώνεται στο κείμενο ότι «το να σε διώχνουν απ' τη δουλειά είναι σαν κατάγμα»; Πώς θα ένιωθες αν ήσουν στη θέση του ήρωα, που μόλις έχει απολυθεί από τη δουλειά του; Να αναπτύξεις τις απόψεις σου σε 100-150 λέξεις τεκμηριώνοντας την απάντησή σου.

Μονάδες 25